

Folketinget,
Christiansborg
1240 København K.
Attn: Mogens Jensen

D. 25/11-2005

Sonnich Jensen
Kuldnoka 15-98
EE10619 Tallinn
Estland
Telefon: +372 53 959 859
E-mail: sonnich@hot.ee; sonnich.jensen@mail.ee

DR's planlagte nedlæggelse af Kalundborg lang- og mellembølgesender er uhensigtsmæssig

Det er kommet mig for øre, at DR planlægger at lukke Kalundborg lang- og mellembølgesender. Dette skal godkendes af Folketinget, da senderne er en del af Public Service kontrakten (afsnit 6 om sendemuligheder).

Jeg vil hermed komme med mine indsigelser og meninger samt forslag om dette.

Kalundborg lang- og mellembølgesender er en speciel sender, der dækker et antal områder, som ikke nødvendigvis kan dækkes med andre kanaler. Fordelene ved AM er, at man dækker et geografisk stort område, med en sender dækker man hele landet samt en stor del af Europa.

Kalundborg lang- og mellembølgesender har derfor et antal specialprogrammer af betydning for et større antal indvandrergupper i Danmark, for søfarten samt for danskere i udlandet.

Danmark har i dag to sendere som dækker danske farvande og udlandet. Danmark vil miste muligheden for at sende til disse områder, hvis begge sendere lukkes. Hvis senderne lukkes falder grundlaget for en del af specialudsendelserne bort, da ikke alle kan flyttes til andre kanaler. Senderne har også en sikkerhedsmæssig betydning for søfarten samt i beredskabet.

Jeg er for tiden bosat uden for Danmark (i Estland), men har fornøjelsen af at kunne høre dansk radio selv om jeg er så langt væk.

Jeg vil selv være i Danmark fra planlagt d. 17. december, og har da muligheder for at mødes, hvor vi eventuelt kan diskutere emnet yderligere.

Med Venlig Hilsen

Sonnich Jensen

Bilag:

1. Detaljeret analyse af situationen og problemerne
2. Forslag til en ny Radio Danmark.

Dette brev er sendt til:

DR's bestyrelse, Generaldirektør Kenneth Plummer, Radiodirektør Leif Lønsmann, mediepolitiske ordførere Jens Rohde, Mogens Jensen, Poul Nødgaard, Carina Christensen, Simon Emil Ammitzbøll, Holger K. Nielsen, Per Clausen, Kulturministeriet v. Lars M Banke

Detaljeret analyse

Hvad sendes der?

Langbølgesenderen (243 kHz) transmitterer primært P1, mellembølgesenderen (1062 kHz) transmitterer primært P3 og P4. Begge sendere har et antal specialprogrammer.

Yderligere information: <http://www.dr.dk/rdk>

DR's grundlag for at nedlægge senderne

DR ønsker at spare 95 millioner kroner over to år, hvoraf de fire millioner skal komme fra lukningen af Kalundborg lang- og mellembølgesender.

Kilde: <http://www.radionyt.com/artikel/default.asp?id=11608>

Jeg kan forstå, at størstedelen af pengene går til strøm.

Der har ikke været noget større antal klager over de perioder hvor senderen har været ude af funktion. Derfor vurderes det, at antallet af lyttere er begrænset.

Der findes ikke nogen statistik over lyttere til senderne.

En grund til at der vurderes at senderne kan lukkes er den, at de fleste klager over senderen er kommet elektronisk, når senderen har været ude af drift.

Der kan være flere forklaringer på det.

For det første er det lettere at sende en e-mail end at skrive et brev og poste det. Det er let at hidse sig op og sende en e-mail, hvor det kræver lidt mere at forfatte et brev og siden poste det.

For det andet har det været oplyst når senderne har været lukket pga. forskelligt arbejde med senderne eller i området.

For det tredje er der forholdene for AM radio. Vejrforhold og solpletter kan besværliggøre modtagelsen når man er langt væk, og man kan få den opfattelse, at noget andet gør, at man ikke kan modtage signalet på det pågældende tidspunkt. Normalt er der ikke problemer med modtagelsen, men det kræver et længerevarende problem inden der reageres på det.

Desuden er DR tilsyneladende af den opfattelse, at det er muligt at lytte til netradio bl.a. i udlandet, samt at antallet af elektroniske klager viser, at folk kan hente nyheder og radio via Internettet.

Man bør her bemærke forskellen i den nødvendige forbindelse for at sende en e-mail kontra det noget mere krævende netradio.

Problemet med netradio

Radio via Internettet, også kaldet *netradio*, når kun ud til et begrænset publikum.

Netradio kræver i logisk nok en forbindelse til Internettet, og det medfører en række begrænsninger for udbredelsen af netradio.

Det er ikke alle steder der er forbindelse til Internettet, og forbindelserne er af varierende kvalitet. Derfor er netradio kun muligt de steder hvor forbindelserne er gode nok.

Desuden kræver netradio, at man aktivt bruger en computer for at lytte til netradio, hvor det oftest bare skal tændes for en radio for at høre dansk radio.

Personligt hører jeg "Go' morgen P3" netop fordi det ikke kræver andet end at jeg tænder for min radio om morgenen. Med netradio vil det være for tidskrævende og besværligt.

Internettet er heller ikke mobilt, og derfor er det ikke muligt at høre netradio i f.x. biler eller på skibe.

I Danmark kan man høre P1-P4 via FM, men i udlandet kan man stadig lytte til P1 og P3 via AM på bilradioer.

Med AM kan jeg høre dansk radio i min bil, bl.a. på vej til arbejde.

Det samme gør sig gældende for skibe og lystsejlere, hvor Kalundborg lang- og mellembølgesender dækker hele Danmark med én sender, og dermed også samtlige danske farvande.

Søfarten

Kalundborg lang- og mellembølgesender sender DMI's udvidede vejrmelding fire-fem gange dagligt samt meddelelser fra Søværnets Operative Kommando.

Den udvidede vejrmelding er den mest aflyttede i Danmark om sommeren, da lystsejlere har brug for bl.a. informationer om bølgehøjder og vindstyrke.

Udsendelsen kl. 8.45 blev stoppet 1. juni 2005 grundet besparelser hos DMI, men kom tilbage 11. juli efter at Dansk Sejlunion klagede over den manglende vejrmelding.

Dansk Sejlunion kontaktede DMI og siden også Trafikminister Flemming Hansen. Vejrmeldingen kl. 8.45 kom tilbage på bekostning af vejrudsigten kl. 5.45, som fiskeriet siden klagede over.

Vejrmeldingen har betydning for sikkerheden til søs, og den bør være tilgængelig via kanaler, som dækker farvandene omkring Danmark.

Yderligere information på Dansk Sejlsports hjemmeside:

<http://www.sejlsport.dk/sw12488.asp>

<http://www.sejlsport.dk/sw13220.asp>

Envidere:

<http://www.sejlsport.dk/sw13835.asp>

Desuden har fiskerinoteringen tidligere været sendt via AM.

Danskere i udlandet

I Public service kontrakten står der følgende:

"DR skal betjene danskere i udlandet med programmer og informationstjenester. DR's udsendelse af kortbølgeprogrammer skal som minimum videreføres frem til udgangen af 2003. Herefter kan kulturministeren godkende, at kortbølgevirksomheden indstilles."

Kilde: <http://www.kum.dk/sw6554.asp>

Kortbølgesenderen er lukket, og der er i dag kun Kalundborg lang- og mellembølgesender som dækker udlandet. Jeg kunne forstå på Lytter og Seer kontakten, at der bliver løbende spurgt til kortbølgesenderen. Yderligere information: <http://www.dr.dk/rdk>

Danmarks Radio udsendelser på kortbølge blev sendt fra Norge.

Danskere i udlandet er danskere bosat i udlandet, danskere udsendt af Danmark samt danske turister i udlandet. De forskellige grupper har forskellige muligheder for at høre dansk radio, ligeledes som deres lokation har en betydning for hvordan de vil lytte til dansk radio.

En del af problematikken for danskere i udlandet er nævnt ovenfor under *Problemet med netradio*.

Danske turister på bilferie (eller med lystbåd) har mulighed for at høre dansk radio via AM, eller hvis man blot har en almindelig transistorradio til rådighed.

For danskere i udlandet er nyheder fra Danmark samt det danske sprog vigtigt, og en del har mulighed for at høre netradio, men langt fra alle.

Her er AM en løsning, da AM rækker langt, og det har det ikke den store betydning at kvaliteten ved AM ikke er den samme som ved FM, da det danske sprog er vigtigere end musik.

Danskere i udlandet oplever ofte, at det danske sprog for en stor betydning, når man ikke længere er i Danmark i længere tid og ikke hører sproget dagligt.

Beredskabet

Kalundborg lang- og mellembølgesender er nævnt som en mulig del af det danske beredskab, da man med én sender kan dække hele Danmark. I tilfælde af en (natur)katastrofe er radioen vigtig, og skulle en lokal sender gå ned, så er det vigtigt at opretholde en sender til hele landet.

Yderligere information: <http://www.radionyt.com/artikel/default.asp?id=7895>

Indvandrergrupper i Danmark (andre sprog)

Kalundborg lang- og mellembølgesender dækker desuden nyheder til indvandrergrupper i Danmark med 12 korte udsendelser af fem minutter på engelsk, arabisk, urdu, tyrkisk, somalisk og sydslavisk.

Desuden sendes der nyheder fra Grønland på dansk samt ét ugentligt magasin på færøsk.

Andre emner kort

Kalundborg lang- og mellembølgesender har også udsendelsen "Krop og bevægelse", som der også er spurgt til.

Spørgsmål:

Hvad sker der med 'Krop og bevægelse', når I lukker af for mellembølgesenderen?

Svar:

Mellem- og langbølge bliver tidligst lukket ved udgangen af 2007, så der er altså ikke tale om nogen akut situation. Radioens chefredaktion arbejder allerede nu med flere forskellige planer for fremtidens morgengymnastik. Herunder at sende de gamle Helle Gotved-programmer på DAB og at udvikle et nyt gymnastikkoncept til FM.

Kilde:

<http://www.dr.dk/omdr/index.asp?sektion=kontakt&subsektion=105&Faqlid=3&SearchString=Krop%20og%20bev%E6gelse>

Desuden har det været nævnt at morgenandagten fra Københavns Domkirke kunne flyttes fra P1 til Langbølgesenderen.

Kalundborg lang- og mellembølgesender er endvidere blevet brugt til at transmittere andre programmer, bl.a. udsendelser på valgaftener fra Færøerne.

Muligheder

Som nævnt ovenfor ønsker DR at spare 95 millioner kroner, hvoraf de 4 millioner kroner skal komme ved at lukke Kalundborg lang- og mellembølgesender. De 4 millioner kroner går primært til strøm til senderne.

Ønsker DR at spare kan dette også ske ved kun at lukke den ene sender, hvorved man vil opnå en besparelse på ca. 2 millioner kroner.

Da der er flere radioer der kan modtage mellembølge end langbølge, især bilradioer, vil det være hensigtsmæssigt at bibeholde mellembølgesenderen.

I ØNSKER OG LØFTER TIL MEDIEPOLITISK AFTALE 2007-2010 skriver DR:

"- De nuværende sendinger på mellembølge og langbølge indstilles i 2007, hvilket muliggør, at frekvenserne kan reserveres til DRM-teknologi."

Kilde: <http://www.dr.dk/presse/article.asp?articleid=22702>

Man kan undre sig over at DR først ønsker at lukke senderne grundet besparelser, for siden at reservere dem til DRM, dermed ikke sagt at det kommer.

DRM er digital radio til AM, men DRM er endnu ikke særlig udbredt, og der er endnu ikke mange radioer der kan modtage DRM. Modsat er DRM radioer jo heller ikke være nyttige, hvis ikke der sendes med DRM.

En løsning her kunne være at tage en sender af gangen og gradvist gå over til DRM, dermed sikre sig, at eksisterende modtagere fortsat kan høre dansk radio samt at være med på nye teknologier.

Forslag

Mit forslag er, at man ændrer mellembølgesenderen fra at transmittere P3 og P4 til at være en selvstændig radiostation. Man har en sender, som kan udnyttes bedre.

Senderen dækker allerede et bredt publikum med specialprogrammer. Dette koncept kunne udvides yderligere.

Fordelen er at man dækker det meste af Europa, hvis ikke mere.

Langbølgesenderen kan bruges til DRM når midlerne til det haves. På indeværende tidspunkt er der kun få stationer der sender DRM.

Man kunne passende (gen)oprette en "P5/Radio Danmark", med specialprogrammer til Danmark samt andre programmer rettet mod minoriteter, interessegrupper, indvandrergupper samt danskere i udlandet.

En sådan radiostation bør fordele programmerne efter hvordan AM signaler bevæger sig, da AM rækker længst når det er mørkt.

Derfor er programmer rettet mod (danskere i) udlandet bedst placeret om aftenen.

Om morgenen

Om morgenen vil morgenprogrammer være passende, som f.eks. "Go' Morgen P3", med DMI's vejrmelding samt eventuelt morgenandagten.

Vejrmeldingen sendes løbende over dagen.

Midt på dagen og eftermiddagen

Tidspunktet midt på dagen er bedste egnet til specialprogrammer rettet mod Danmark, som f.eks. nyheder på andre sprog, andre programmer mod indvandrergupper.

Andre programmer som f.eks. debat og temaprogrammer samt Folketingens spørgetime kan også placeres her.

Som nævnt, så er kvaliteten for AM radio ikke den samme som FM, da båndbredden er smallere, men det påvirker ikke tale, og senderen er derfor vel egnet til programmer, der ikke er baseret på musik.

Om aftenen

AM går bedst igennem når det er mørkt, derfor er aftenen et passende tidspunkt for udsendelser, der er rettet mod udlandet.

Danskere i udlandet er naturligvis interessede i nyheder fra Danmark samt anden information fra Danmark.

Dette kan suppleres med et underholdningsprogram med dansk musik og historier fra Danmark. Netop den danske musik har også betydning, da der også er en interesse for hvad der sker indenfor dansk musik.

Et program på engelsk om Danmark kunne også have sin plads her, så andre interesserede i Danmark kan følge med i hvad der sker.

Et antal programmer kan også hentes fra de eksisterende kanaler P1-4. Desuden kan man transmittere andre programmer af betydning.

Det er tankevækkende, at Sverige, Norge og andre lande lignende stationer, som er kraftigere end den/de danske.

Radio Sweden (1179 kHz) har 600 KW og Radio Norge (1314 kHz) har 1200 KW.

De danske sendere er på henholdsvis 250 og 300 KW.

Personlige anbefalinger

Jeg skal tilføje, at jeg selv foretrækker P3 (P6 på AM) om morgenen, og efter arbejde P1 (P5 på AM) om aftenen. Det er en fornøjelse at høre dansk, desuden har P1 nogle interessante programmer.